

Normer for lysin

Seges Innovation advarer: Det kan være risikabelt blindt at øge lysin i diegivningsfoderet

Advarslen kommer på bagkant af en udmelding fra Tage Rødbro, dyrlæge hos LVK, der opfordrer til at øge lysin-niveauet.

Af Thomas Sønderby Bruun, cheffkonsulent, Seges Innovation

Normer for næringsstoffer i Seges Innovations gældende minimumsnormer og er baseret på at opnå den økonomisk optimale fodring af grise i vækst og søer. Hvis man afviger fra gældende normer, bør det ske på baggrund af data, så der ikke blindt vælges en dyreløsning til søerne.

Hvornår skal lysin så øges?

Et væsentligt argument for at øge lysinkoncentrationen er foderoptagelsen. Er den gennemsnitlige foderoptagelse per dag fra kuldudjævning til fravænnning væsentlig lavere end cirka 6,5 FEso per dag for gylte og 7,3 FEso per dag for søer, kan det være relevant at øge foderets indhold af fordøjeligt lysin og øvrige aminosyrer, hvis kuldtillvæksten samtidig ligger over cirka 3,2 kilo per dag.

De færreste kender den daglige kuldtillvækst, men burde gøre det. Det er nemlig den, der afgør, om det daglige lysinbehov overstiger den daglige lysintildeling.

I Seges Innovation har vi desuden forsøgsresultater fra en ErhvervsPhD, der dokumen-

terer, at man ikke alene skal øge fordøjeligt lysin i diegivningsfoderet. Det har alene ingen effekt. Det er hele aminosyreprofilen, der skal øges i samme takt. Ellers vil en anden aminosyre end lysin være begrænsende for mælkeproduktionen

Negative bivirkninger ved at øge lysin, når behovet ikke er stort nok

Det lysin og underliggende aminosyrer, der måtte overforsynes med, hvis man blindt øger diegivningsfoderets indhold uden at kende den daglige kuldtillvækst, kan få to skæbner. I bedste fald bruger soen

energi på at forbrænde aminosyrerne og kvitterer dermed for overskuddet ved at bruge noget af foderets energi eller energi fra mobilisering af rygsæk for at skille sig af med aminosyrerne via kvælstof i urinen.

Dermed kan tunede blandinger bidrage til, at søerne bliver mere magre ved fravænnning, fordi deres energiregnskab straffes af overforsyning med aminosyrer.

Alternativet er, at soen vælger at tage muskelmasse på i diegivningsperioden og derved selv får glæde af de overskydende aminosyrer. Det koster igen energi at lagre protein i musklerne, og soen betaler med energi fra foder og rygsæk.

Vi har i et forsøg tidligere set, at en besætning havde et relativt stort rygsækstab samtidig med et meget lavt vægttab. Det bekræfter, at søer er villige til at betale for at lægge ekstra protein på kroppen og blive tungere og mere muskuløse, mens de er diegivende. Det er langt fra ønskeligt.

Kend dine søers behov, før du øger lysin ud over normerne

Foderoptagelsen og den daglige kuldtillvækst afgør behovet for lysin og øvrige aminosyrer. Det er det daglige behov for ami-

Baggrund for gældende normer

Normerne til diegivende søer er fastlagt for at sikre maksimal kuldtillvækst og (næsten) sikre minimal mobilisering fra soens side. Normforsøget, som fastlagde normen på 7,7 gram fordøjeligt lysin per FEso, viste, at maksimal kuldtillvækst blev opnået allerede ved 7,4 gram fordøjeligt lysin per FEso. Derfor er der indlagt en sikkerhedsmargin.

I normforsøget og de efterfølgende forsøg var der sat en øvre grænse for søernes foderoptagelse, så gylte maksimalt kunne få 8,0 FEso per dag og søer 9,0 FEso per dag fra omkring to uger efter faring. Dette blev valgt for at sikre, at der var en maksimal daglig lysinforsyning, som var styret af foderstyrken.

Den daglige kuldtillvækst i de fire normforsøg gennemført i 2015-2019 varierede og lå på omkring 2,6-3,0 kilo per dag for gylte og 3,1-3,3 kilo per dag for søer. I alle forsøgene har egenfravænnningen ligget omkring 13 grise.

I alle forsøg gennemført siden har den gennemsnitlige kuldtillvækst ikke oversteget disse niveauer, heller ikke selv om søerne er lagt ud med flere grise, og egenfravænnningen i nogle forsøg har ligget på 13,6-13,9 grise per fravænnning. Det betyder, at søernes behov for lysin i forhold til at producere mælk ikke har ændret sig siden normforsøgene.

I de seneste forsøg, vi har gennemført, ligger kuldtillvæksten omkring 2,9 kilo per dag. Det skal tilføjes, at i alle forsøgene er søerne kuldudjævnet med mellemstore og store grise for at sikre maksimalt pres på søernes yver og dermed sikre, at resultaterne peger et stykke ud i fremtiden.

I Seges Innovation følger vi udviklingen tæt, men vi vil ikke bidrage til normændringer baseret på fornemmelser – der skal dokumentation bag enhver normændring.

Seges Innovations normer for næringsstoffer er fastsat ud fra et økonomisk optimale fodring af søer og grise i vækst. Arkivfoto.

nosyrer, der er afgørende. Hvis der er en lav foderoptagelse og høj kuldtilvækst, kvitterer søerne for mere lysin. Hvis der er en høj foderoptagelse og gennemsnitlig kuldtilvækst, er der in-

gen idé i at øge lysin og øvrige aminosyrer.

Fremtidens normer til diegivende søer

I Seges Innovation følger vi ud-

viklingen tæt, men vi vil ikke bidrage til normændringer baseret på fornemmelser – der skal dokumentation bag enhver normændring. Genetisk fremgang kan bidrage til at øge be-

hovet, men kun hvis eller når den daglige kuldtilvækst øges. Derfor planlægger vi også nye normforsøg i nærmeste fremtid.

Har dine grise hemmelige gæster?

Orme-infektioner bliver ofte **undervurderet*** og det kan føre til **skjulte produktionstab**.

Serologi er en nem og praktisk måde til at vurdere spolorm-infektioner**:

- + Hjælper med at udvikle en plan til at kontrollere orme-infektioner.
- + Gentag testen for at måle planens succes.

Hold dine grise sunde og din gård i topform!

INTERESSERET?

Kontakt Ad Bakx for tilbud om gratis serologi (begrænset tilbud!):

ad.bakx@dechra.com / +31 623 550 599

* Plakat fra ESPHM 2025.

